

Drukbegrazing en Chopperen als Alternatieven voor Plaggen van Natte heide

Effecten op middellange termijn

De Vlinderstichting
Stichting Bargerveen
B-Ware

Aanleiding

- Vergrassing in natte heide nog steeds een probleem
- Plaggen is effectief, *maar heeft grote nadelen*:
 - Afvoer zaadvoorraad
 - Afvoer / schade aan fauna
 - Afvoer organisch materiaal met effecten op buffering, N/P-verhouding en vochthuishouding
 - Nivellering van microreliëf
 - Verstoring 'bodemarchief' (archeologie)

Aanleiding

- Over alternatieve maatregelen is op natte heide onvoldoende bekend; m.n. chopperen en drukbegrazing
- Onderzoek 2011-2013 gaf inzicht in effecten op korte termijn.
- Nu effecten op middellange termijn (na 6 jaar)

Onderzoeksvragen

- Leiden chopperen en drukbegrazing als alternatieve maatregelen voor plaggen tot **effectief herstel** van de kenmerkende heidevegetatie en –fauna?
- Welk effect heeft aanvullende **bekalking**?
- **Hoe lang** vergt het herstel na uitvoering?
- Welke **consequenties** moet dit hebben voor uitvoering van de maatregelen?

Experimenteel onderzoek

- 2 terreinen: Strabrecht en Kampina
- 8 behandelingen
 - Plaggen, chopperen, drukbegrazing, controle
 - Elk met / zonder bekalking (2 ton dologran/ha)
- 3 herhalingen per terrein (48 plots)
- 20 x 20 m per proefvlak
- 2 extra herhalingen in ZO-Friesland *niet* voortgezet en dus *niet* meegenomen

Experimenteel onderzoek

- Abiotiek: pH, buffercapaciteit, ammonium, nitraat, P-beschikbaarheid, N/P plantenmateriaal
- Vegetatie:
 - incl. (korst)mossen en paddestoelen
 - microreliëf
- Kenmerkende heidefauna:
 - dagvlinders, sprinkhanen, mieren, reptielen
- Functionele analyse faunagroepen:
 - Loopkevers, spinnen (potvallen);
Vliegen & muggen (emergentiefallen)

Plaggen

2013

2012 – 1 jaar drukbegrazing

2016 – 4 jaar drukk begrazing

2017 – 1 jaar zonder drukbegrazing

Chopperen

Chopperen / Drukbe grazing

Drukbezgrazing

Resultaten Korte Termijn

- Na 2 groeiseizoenen:
 - Ammoniumpiek na plaggen én chopperen
 - Bekalking neutraliseert dit, met doorwerking op plantkwaliteit
 - Tekenend van gunstige vegetatie-ontwikkeling na plaggen en chopperen (minder voor paddenstoelen)
 - Drukbegrazing alleen effect op structuur
 - Fauna lijkt na chopperen sneller terug te keren dan na plaggen; weinig verandering na druibegrazing

Middellange Termijn?

- Na 6 groeiseizoenen:
 - Zetten de trends door?
 - Sterkere vergrassing na chopperen?
 - Heeft drukbegrazing na 4x2 graasbeurten meer effect op vegetatie en fauna?
 - Zorgt bekalking voor verruiging bij chopperen of zonder afvoer vegetatie?